

Subcutane duodopa therapie bij de ziekte van Parkinson

Waarom duodopa therapie?

Er is door uw neuroloog en/of Parkinson verpleegkundige met u besproken dat u mogelijk in aanmerking komt voor subcutane duodopa therapie. Duodopa therapie is een geavanceerde behandeling. Dit is een behandeling die ingezet kan worden als er ondanks optimaal ingestelde orale Parkinson medicatie, er alsnog klachten of bijwerkingen zijn. De orale Parkinson medicatie kan in de gevorderde fase niet meer toereikend zijn. Dit kan onder andere komen doordat de maag de medicijnen niet meer goed kan verwerken en doordat er steeds meer zenuwcellen beschadigd raken, waardoor er minder dopamine opgeslagen kan worden. Bij subcutane duodopa therapie wordt er continu en gelijkmatig vloeibare Parkinson medicatie (levodopa) onder de huid toegediend door middel van een infuus pomp/systeem.

Duodopa kan een oplossing bieden als:

- u meerdere en/of langdurige off-periodes heeft, die onvoldoende op de orale Parkinson medicijnen reageren.
- u veel last blijft houden van periodes van grote (over)bewegelijkheid (afgewisseld met off-periodes), die onvoldoende op de orale Parkinson medicijnen reageren.

Wat is subcutane duodopa therapie

Subcutane duodopa is een geavanceerde therapie die ingezet kan worden bij ernstige schommelingen over de dag (ON/OFF-fluctuaties) en/of overbewegelijkheid (dyskinesie) ondanks optimale orale Parkinson medicatie. Bij subcutane duodopa therapie wordt er een vloeibare oplossing foslevodopa/ foscarbidopa via de huid (subcutaan) continu toegediend door middel van een pompsysteem. Foslevodopa wordt in het lichaam omgezet in levodopa en uiteindelijk in dopamine. Foscarbidopa wordt omgezet in carbidopa. En dit zorgt ervoor dat de levodopa pas in de hersenen, waar het nodig is, wordt omgezet in dopamine

Het geneesmiddel wordt doorgaans 24 uur per dag continu toegediend voor een optimaal effect. Bij uitzondering kan in overleg met de behandelend arts voor 16 uur toediening gekozen worden. (Alleen toediening overdag) Doordat het geneesmiddel via de huid in de bloedbaan terecht komt, en dus het maag/darm stelsel overslaat, hoeft er geen rekening meer gehouden te worden tussen de orale levodopa en de interactie met eiwitten/ maaltijden. Naar verwachting kan een groot deel van de orale Parkinson medicatie ook gestopt worden omdat de pomp dit overneemt.

Toediening

De subcutane duodopapomp bestaat uit een pomp met een daarbij horend infuussysteem met canule.

Het pompsysteem

Subcutane duodopa is een oplossing bestaande uit foslevodopa/foscarbidopa die onder de huid wordt toegediend door middel van een infuuspomp. Er vindt een continue subcutane toediening plaats met gebruik van de Vyafuserpomp en het bijbehorende infuussysteem met canule.

Plek van toediening

Bij voorkeur wordt de canule in de buik geplaatst door middel van het rotatie schema. De canule kan doorgaans 72 blijven zitten. Indien er huidproblemen optreden dient de canule wel elke 24 uur vervangen te worden.

Wat staat u te wachten?

Er is door uw neuroloog en/of Parkinson verpleegkundige met u besproken dat u mogelijk in aanmerking komt voor subcutane duodopa therapie. U krijgt een afspraak bij de Parkinson verpleegkundige die gespecialiseerd is in de subcutane duodopa therapie. Zij geeft tijdens deze afspraak alle nodige uitleg/informatie en spreekt het traject met u door. Eventuele vragen kunnen beantwoord worden en de Parkinson verpleegkundige zal ook een demonstratie pomp meenemen zodat u de pomp alvast kan zien en vasthouden. De Parkinson verpleegkundige neemt ook met u uw huidige medicijn gebruik en klachten daarom de situatie goed in kaart te brengen. Er wordt met u overlegd of de instelling van de pomp thuis of in het ziekenhuis zal gebeuren. Dit is afhankelijk van een aantal factoren die de Parkinson verpleegkundige met u doorneemt.

Als u zelf en uw neuroloog akkoord gaan met het starten van subcutane duodopa therapie, wordt het traject in gang gezet. U wordt aangemeld bij de AbbVie Care Duodopa verpleegkundige, dit is degene die de pomp voor u gaat instellen. Zij gaat voordat het instellen plaatsvindt, ook nog op huisbezoek komen om vast kennis te maken.

Naar verwachting duurt de periode vanaf het moment van aanmelding bij de AbbVie Care Duodopa verpleegkundige tot het daadwerkelijk instellen van de pomp enkele weken tot maanden.

Als het instellen in het ziekenhuis gebeurd wordt u maandag in de middag op afdeling neurologie verwacht. De AbbVie Care Duodopa verpleegkundige zal dan de subcutane duodopa pomp aansluiten en aanzetten. De dagen erna zal de AbbVie Care Duodopa verpleegkundige overdag in het ziekenhuis aanwezig zijn om samen met u te zoeken naar de beste instelling. In de avonden en nachten blijft u in het ziekenhuis en kunt u ondersteuning krijgen van de algemeen verpleegkundigen van de verpleegafdeling neurologie. De verwachting is dat u 4 tot 5 dagen in het ziekenhuis moet blijven. Alle praktische informatie over de instellingsweek krijgt u via uw Parkinson verpleegkundige.

Als de instellingsweek thuis of in het verpleeghuis zal plaatsvinden, komt de AbbVie Care Duodopa verpleegkundige u daar bezoeken. Zij stemt dit dan met u en uw Parkinson verpleegkundige af.

Na de instellingsweek zal de AbbVie Care Duodopa verpleegkundige u blijven ondersteunen bij de behandeling met subcutane duodopa therapie. Dit door middel van huisbezoeken en telefonische afspraken. De reguliere controles in het ziekenhuis bij uw neuroloog en Parkinson verpleegkundige blijven ook. De AbbVie Care Duodopa verpleegkundige heeft nauw contact met uw Parkinson verpleegkundige voor een optimale behandeling.

AbbVie care Duodopa (uitleg zorgprogramma)

Levering van de subcutane duodopa ampullen en benodigdheden met betrekking tot de pomp, gaat via AbbVie care duodopa. Er zal met u worden afgestemd wanneer en hoe vaak de leveringen van de cassettes plaatsvinden. AbbVie care duodopa verzorgt ook uw herhaalrecepten samen met uw neuroloog en Parkinson verpleegkundige. De AbbVie Care Duodopa verpleegkundige informeert u over alle praktische zaken, kan zo nodig telefonisch of aan huis ondersteuning bieden bij problemen met de pomp, en overlegt met uw behandelend neuroloog en/of Parkinson verpleegkundige (over bijvoorbeeld het aanpassen van de subcutane duodopa dosering). De AbbVie Care Duodopa verpleegkundige verzorgt trainingen/instructies over de behandeling aan u, uw mantelzorgers en/of de thuiszorg. Daarnaast kunt u bij vragen of problemen 24 uur per dag contact opnemen met de AbbVie Care Duodopa 24 uursservice (0800-38 63 672). Zodoende heeft u toegang tot telefonische ondersteuning bij bijvoorbeeld vragen omtrent de subcutane duodopa medicatie of de pomp bediening. Zo komt u er nooit alleen voor te staan.

Vergoeding zorgverzekeraar

De behandeling met subcutane duodopa wordt volledig vergoed vanuit de basisverzekering. Meer informatie hierover vindt u op de website van uw zorgverzekeraar. Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met uw eigen zorgverzekeraar. Indien u onder de wet langdurige zorg (WLZ) valt, adviseren wij u om de vergoeding na te vragen bij de zorginstelling waar u verblijft.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, neem dan contact op met uw behandelend neuroloog of Parkinson verpleegkundige.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis):	(013) 221 00 00
Neurocentrum, polikliniek Neurologie:	(013) 221 01 40
Route 42, locatie ETZ Elisabeth	
Parkinson verpleegkundige:	(013) 221 01 40
AbbVie Care Duodopa 24-uurservice:	0800-38 63 672